

at være tiltalende, heller ikke set fra Statskassens Side, thi hvad den koster os aarligt, er mere end hvad vi kunne udsætte os for at komme til at udgive ved vor Rentegaranti for Banen til Gjedser. Derimod var det ærede Medlem ganske enig med mig i, at det var aldeles rigtigt at anlægge en Jernbanebro mellem Lolland og Falster, men jeg veed ikke, om det ærede Medlem har set, at Eieren af den lolland-falsterfke Bane slet ikke har nødig at bygge en saadan Bro. Han er kun forpligtet til at sørge for Forbindelsen over Christian den Niendes Bro, og saalænge der kun er Tale om lokal Trafik paa Verne, kan man vel heller ikke finde det urimeligt, at Eieren gjerne vil spare de 120,000 Rbd., som udgjør Forfjellen imellem, hvad en Tilbygning til den bestaaende Bro og en selvstændig Bro vil koste. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at man skal være meget forsigtig med sin Garanti for Banen til Gjedser, og jeg tror derfor heller ikke, at der vil blive givet Koncession, før man er temmelig sikker paa, at der vil komme en Dampfærgeforsbindelse istand med Lydfkland. Det kunde ellers let gaa her paa samme Maade som den Gang, man troede at kunne faae en Forbindelse over Kjøbby og Femern. Da koni Sandet og ødelagde det Hele, og dermed strandede en Plan, hvis Gjennemførelse man troede vilde have bragt store Fordele. Ved det Anlæg, hvorom der her er Tale, maa man imidlertid ikke alene se hen til, om Dampfærgeforsbindelsen kommer istand, men ogsaa til Færdigheden fra Sverrig, som vel i lige saa høi Grad kan siges at være en Betingelse for, at Lovforslagets Lante kan gennemføres. — Jeg skal ikke forsøge Tallet paa de mange Klager, som ere fremkomne over det fjællandske Jernbaneselskab; men jeg skal kun udtale min Glæde over, at ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) udtalte sig bebreidende om den Maade, hvorpaa den sydsjællandske Bane er anlagt, og det nævnte Selskab har dog utvivlsomt haat stor Andel i Anlægsmaaden deraf. (Bille: Det er en Feiltagelse!) Det er altsaa Rigsdagen, hvem Anlægsmaaden skyldes; men Selskabet er da maasse ikke optraadt med den nødvendige Energi for at forhindre et saa uheldigt Anlæg. — Jeg har fra Falster faaet meget stærke Annodninger om at virke til, at denne Bane maatte blive ført over til Masnedø, men jeg savner den tilstrækkelige Lokale Rundskaab til at kunne dømmе om, hvorvidt det lader sig gjøre; efter de Dplysninger, vi have faaet fra den høitærede Minister, er der jo ikke stor Udsigt til, at det vil kunne ske. — For mig staar Sagen saaledes, at Gjedserbanen slet ikke træder konkurrerende ivoien for Lanken om en fyldigere Forbindelse med Sverrig og Norge over Gøteborg-Frederikshavn og herfra med Udlandet, ligesom vi heller ikke sætte Hamburg og Paris tilside, fordi vi anlægge denne Bane. Det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Bille) var jo saa ivrig

for Lanken om en Dampfærgeforsbindelse over Storebælt netop for den svenske-danske Trafiks Skyld, og jeg kan derfor ikke forstaa, at han stiller sig saa overordentlig ugunstig til Lanken om en lettere Forbindelse med den østlige Del af Europa. (Bille: Det er en Misforstaaelse!) Det skulde glæde mig, hvis jeg havde misforstaaet det ærede Medlem i denne Henseende.

Clausen: Jeg kan ikke være saa ganske enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), naar han siger, at Laars Færgeforshold ligge fjernt fra denne Diskussion, thi saa vist som et Jernbaneanlæg koster mange Penge, saa vist bør ogsaa Staten, naar den garanterer for disse Penge, gjøre Alt, hvad der kan gjøres, for at skaffe Jernbanen en saa stor Indtægt som muligt. Dette sker kun derved, at man letter Forbindelsen mellem de forskjellige Provinde, og netop en bedre Forbindelse mellem Laars og Langeland vil lette Forbindelsen mellem Lolland-Falsters Stift, Fyen og Sjælland saa betydelig, at der ikke kan være Tvivl om, at baade de lolland-falsterfke Baner og den sydsjællandske Jernbane fra Svendborg til Odense ville vinde betydelig derved. Dertil kommer, at det Beløb, som behøves for at afvikle Forholdet, dog for Statskassen vil være forsvindende i Sammenligning med det Gode, som en saadan Ordning vil medføre for Banerne. Den høitærede Indenrigsminister mente, at det var Amerne, der særlig vare kaldede til at afvikle dette Forhold, og ganske vist har Maribo Amt en stor Interesse i dette Forholds Afvikling, men dette Amt er i de sidste Aar bleven meget stærkt bebyrdet. Dels har man deovre maattet give store Tilskud til Lollandsbanen, og dels er Amtet blevet i særdeles høi Grad bebyrdet ved Digeanlægene, saa at dette Amt ikke godt taaler nogen yderligere Bebyrdelse. Medens derfor Beføstningen ved en Afsløsning af Færgeforsholdene ved Laars vilde blive trykkende for Amerne, ville de derimod vistnok ikke have nogen stor Betydning for Statskassen. For Svendborg Amt har det ganske vist ikke saa stor Betydning som for Maribo Amt, at der tilveiebringes en lettere Forbindelse mellem Langeland og Lolland. Det ærede Medlem mente frenddeles, at Anlægget af Gjedserbanen ikke var betimelig, ikke var rigtig moden. Jeg har den Mening, at det er betimeligt, at Trafikken føres ogsaa den Vej til Lydfkland. Man behøver derfor ikke, saaledes som det allerede er blevet paavist, at affjære sig Forbindelsen med det vestlige Lydfkland, og det er jo dog en ligesom Selvspløge, at dersom vi faae en Forbindelse med det østlige Lydfkland, faae vi derved et større Marked. Det vil have ikke liden Betydning, dersom vi fra hele Norden faae en Vej til det østlige Lydfkland; derved vil der tilføres den sydsjællandske Bane og Lolland-falsterbanen stor Trafik, hvilket vil have stor Betydning.